

ChinaPrint 2005

BEIJING (PEKING) 2005. MÁJUS 11–15.

Lendvai László

Plágiummal kezdem a beszámolómat... Ismerik a mi autónk szlogenjét: „Ideje másként gondolni a ...-ra!” Hát ideje nagyon másként gondolni Kínára és a kínaiakra! Igaz ez minden területre, de a Chinaprint kiállítás tükrében a nyomdaiparra is. Aki volt a 2000-es Drupán, az emlékszik, hogy ott még kínai nyomdagép csak nagyon kevés és nagyon kezdetleges volt kiállítva. A tavalyi 2004-es kiállításon pedig szinte minden szakterületen jelen voltak, ugyan kicsit szocreál vagy „koppintott” designnal, nem egészen high-tech-megoldásokkal, de elfogadható minőséggel és piacromboló alacsony árakkal.



Pekingben a négyévenként – immár hatodszor – megrendezésre kerülő Chinaprint hazai kiállításán pedig a legkisebb ives ofszetgéptől kezdve, a 65 000 ford/óra ofszet rotációs gépen, flexó nyomógépen, CtP-n át, továbbá minden kötészeti technológiában saját „fejlesztésű” és gyártású gépek sokaságát lehetett látni, nagyon kevés külföldi kiállító jelenléte mellett. Előkészítés (prepress) és digitális nyomtatás területéről ugyan majd minden multi – ha jelképesen is, de – ott volt, a nyomtatás és kötészet területén viszont szinte csak hazai gyártású volt kiállítva. Egyedül a Heidelberg önálló nagy csarnoka jelezte, hogy máshol is gyártnak nyomdagépet, nemcsak Kínában... Amikor egy új csarnokba átmentünk, mindig olyan érzésünk volt, hogy na ez Roland, ez KBA RAPIDA,



ez Müller-Martini, Kolbus... aztán közelebb mentünk, és kínai gyártó neve volt a gép oldalán, a hasonlóság csak a véletlen műve. A nyomógépekről lejövvő nyomatokért folytatott küzdelemben meg sem kíséreltünk részt venni, olyan volt ez, mint amikor mi – húsz-huszonöt évvel ezelőtt – először kiszabadultunk Düsseldorfba, és harminc kilogrammos gurigával és prospektusokkal teli bőröndökkel jöttünk haza a füstölgő Ikarusszal. A hulladéktárolóból kivett színes nyomott íveket megnézve, meg kellett állapítani, hogy nem sok kötekedni való lenne velük kapcsolatban, van passzer, jó a felbontás, elég intenzívek a színek (természetesen a festékek kínai gyártmányúak) stb.

A kiállítási csarnokok a tizenöt-húsz évvel ezelőtti BNV-filinget idézték: szakadt padlószőnyeg, a padlóra fektetett kábelrengeteg, no léghcondi, alig WC (pottyantós), no büfé (az az egy is kínai), és lépni nem lehet a tömegetől.

Eljátszadotam a gondolattal: Magyarországon kb. tízmillió lakosra jut (a bulvárt is beleértve) naponta cirka kettőmillió napilap, azaz minden tizedik lakosra kettő. Ha Kínában csak minden századikra jut majd egy, mennyi papír is kellene ahhoz? Ugyanezt tessék végiggondolni autóval: hogy fogunk majd örülni pár év múlva a háromszáz forint körüli benzinárnak. Márpedig a tendencia elindult. Olyan intenzív, látható fejlődés zajlik ma Kínában, amit mi itt Európában már el sem tudunk képzelni. 18,6%-os növekedés éven-

te. Persze, van honnan. Több ezer kilométeres utunk alatt Kínában tetten érhető volt úgy a 17., mint a 21. század, meg ami közte van. Vidéken vízbívaly faekével a rizsföldeken, kormoránnal halászás a bambusztutajon a Li folyón, Sanghajban a hetente felépülő felhőkarcolók és csúcstechnika. No meg a húsz júanos (500 HUF) „original” ROLEX a xiani bazárban (a terrakotta hadsereg mellett). Különlegessé teszi mindezt a szintén jól látható kettősség: szocialista diktatúra és fejlődő szabadversenyos kapitalizmus. Az olcsó munkakerő és a lehető legmagasabb (már nem teljes) foglalkoztatottságra törekvés, a mi fogalmaink szerinti nyomor, és az egy kilométerre jutó fekete Audi A6-osok, Passatok, és Hummerek száma, Pekingben fél Budapest nagyságú területek (hutongok) bulldózeres rekonstrukciója – a 2008-as olimpiára készülődés jegyében – és egy elődeiktől teljesen eltérő igényű, a szabadságba még nem teljesen belekóstolt, de iskolázott, interneten felnőtt, high-tech-ketyerékkel felszerelt ifjúság, nyugat-európai szintű áruházutcákon hömpölyögve, a McDonaldsban pálcikával étkezve, és kilométeres sorban sorba állva Mao Cetung mauzóleumánál.

Az egész ország egy nagy építkezés. Évente több ezer kilométer(!) autópálya épül, s még kész sincs, már áll a szélén a fasor pálmafákból, tuják-



ból. Beindult a belső turizmus Hongkongban, évi egymillió ossy kínaira számítanak (havonta egy új szálloda felépítésével!). Csodálatos természeti, kulturális, történelmi adottságokkal, tiszteletet parancsoló hagyományokkal, barátságos, vidám (nekem egy kicsit túl harsány, nyomulós) emberekkel, visszafogottan is irtózatossá lendületű fejlődéssel – ez ám a perspektíva...

Befejezésül, nyomdászszemszögből egy jelzésértékű tény: legutoljára a 400 év francia festészete és a Munkácsy-kiállítás alkalmával jártam múzeumban. Kijövetkor a szuvenírboltban az albumokat nézegetve (természetesen mindig az impresszumnál kezdve), megállapíthattam: bár magyar festőké is volt köztük, tíz könyvből már négyben a származási hely megjelölése: **Made in China!**

Éhe a szónak

Éhe a szónak címmel a Városháza Kiadó gondozásában a Pro Cultura Urbis Közalapítvány és a Magyar Távirati Iroda Rt. támogatásával, Kiss István művészeti vezetésével látott napvilágot a maga nemében páratlan kiadvány. Az 1945–1990 közötti időszakot felölelő válogatás a magyar emberek könyvhöz, a kultúrához és az olvasáshoz való viszonyát mutatja be remek fotókkal. Gera Mihály előszavában az olvasó pestiekről válogatott képekhez ad hangulatkeltő felvezetést. A témán túl figyelemre méltó a kötet formakészítése és nyomtatása is (Aldus Design, Folpress Kft.). Ajánlom a könyvet minden nyomdásznak és az olvasást, a könyvet szerető embereknek. *F. V.*

